

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

YUKIO MISHIMA

Tumultul valurilor

Traducere din japoneză și note de
ANDREEA SION

HUMANITAS
fiction

Coperta de
ANGELA ROTARU
Redactor
RALUCA POPESCU

YUKIO MISHIMA
SHIOSAI
Copyright © 1954, The Heirs of Yukio Mishima
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2010, pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 73, fax 021/408 83 74
www.humanitas.ro

Comenzi CARTEA PRIN POȘTĂ: tel./fax 021/311 23 30
C.P.C.E. – CP 14, București
e-mail: cpp@humanitas.ro
www.librariilehumanitas.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MISHIMA, YUKIO

Tumulul valorilor /Yukio Mishima; trad.: Andreea Sion. -
București : Humanitas Fiction, 2010

ISBN 978-973-689-358-2

I. Sion, Andreea (trad.)

821.521-31=135.1

Capitolul 1

Utajima¹ este o insulă mică, a cărei circumferință nu depășește un m^2 , și are o mie patru sute de locuitori.

Pe insulă sunt două locuri în care ochiul descoperă priveliști de o mare frumusețe. Unul din ele este templul șintoist Yashiro, înălțat în apropierea vârfului insulei, cu fața spre nord-vest. De aici se poate zări în întregime golful Ise, insula aflându-se chiar la intrarea în strâmtoarea care-l desparte de Oceanul Pacific. Peninsula Chita se întinde la nord, iar peninsula Atsumi, la nord-est. Înspre vest se zărește din loc în loc linia de coastă dintre Uji-Yamada și Yokkaichi din regiunea Tsu.

Dacă urci cele două sute de trepte de piatră spre templu și privești înapoi, de lângă poarta *tori-t*³

---

1 „Insula Cântecului“.

2 Unitate de lungime tradițională japoneză, reprezentând aproximativ 3,9 km.

3 Poartă înălțată la intrarea în incinta unui templu șintoist, în general vopsită în portocaliu aprins, compusă din doi stâlpi groși înclinați spre interior, care susțin orizontal o grindă arcuită cu capetele ridicate.

străjuită de cei doi lei din piatră – paznicii templului –, înaintea ochilor ți se deschide întinderea golfului, neschimbată de trecerea secolelor. Odi-noară, pe locul acesta creșteau doi „pini *tori-i*“, ale căror crengi se împleteau în forma unei porți de templu și încadrau frumos priveliștea, dar s-au uscat de multă vreme.

Deși acele pinilor sunt abia de un verde fraged, lângă țarm algele de primăvară colorează deja în stacojiu apa oceanului. Vântul de iarnă încă mai suflă puternic dinspre Tsu, aflat la nord-vest, și de aceea e prea frig pentru a te putea bucura cu adevărat de priveliște.

Templul Yashiro este închinat zeului mărilor, Watatsumi-no-Mikoto. Crediința în acest zeu s-a născut în mod firesc, localnicii insulei fiind pescari. Se rugau întotdeauna pentru ape liniștite, iar când scăpau teferi din vreo primejdie veneau înaintea de toate la templu să-i aducă zeului bani ca ofrandă.

Templul Yashiro posedă o comoară de preț – șaiszeci și șase de oglinzi din bronz. Printre ele se află o oglindă din secolul al VIII-lea, decorată cu struguri, și o copie a unei oglinzi chinezești din vremea celor Șase Dinastii¹, din care în Japonia nu se găsesc decât vreo cincisprezece-șaisprezece bucăți. Căprioarele și veverițele sculptate pe dosul oglinzii au părăsit în vremuri de demult pădurile îndepărtate ale Persiei,

---

1 220-589.

au străbătut țări și mări, au ocolit jumătate de Pământ și, în cele din urmă, și-au găsit odihna pe insula Utajima.

Celălalt loc din insulă care oferă o priveliște minunată este farul de pe muntele Higashi¹, înălțat pe o stâncă în apropierea vârfului. Din josul stâncii se aude neconținut zbuciumul valurilor din canalul Irako. Acolo, în strâmtoarea îngustă ce unește golful Ise cu Oceanul Pacific, se iscă mereu vârtejuri în zilele cu vânt. De partea cealaltă a canalului se ivește vârful peninsulei Atsumi, unde, pe malul stâncos și pustiu, se află micul far nelocuit de la capul Irako. De la farul din Utajima se vede o parte din întinderea Oceanului Pacific, înspre sud-est, iar înspre nord-est, mai departe de golful Atsumi și dincolo de șirul munților, se zărește muntele Fuji, în zorii zilelor cu vânt puternic dinspre vest.

Când un vapor cu aburi dinspre Nagoya sau Yokkaichi, ori mergând într-acolo, trecea prin canalul Irako, croindu-și drum prin puzderia de vase mici de pescuit împrăștiate din golf și până-n largul oceanului, paznicul farului îl urmărea prin binoclu și-i citea rapid numele.

În câmpul vizual al binoclului s-a ivit cargobotul de o mie nouă sute de tone al companiei comerciale Mitsui, *Tokachi-maru*. Pe puntea vasului, doi

---

1 „Muntele de la Răsărit“.

marinari în uniforme albastru deschis stăteau de vorbă, bătând din picioare. Puțin mai târziu a intrat în port un vas englezesc, *Talisman*. Pe puntea superioară se zăreau deslușit siluetele mărunte ale marinarilor care se jucau, aruncând niște inele și încercând să nimerescă un țăruș.

Paznicul farului s-a îndreptat către masa din căsuța de pază și a notat în Registrul de Deplasare a Navelor numele și codurile vaselor, ora trecerii și direcția de navigare. A telegrafiat apoi porturilor de destinație, pentru ca proprietarii mărfurilor să poată începe din timp pregătirile de întâmpinare.

Era după-amiază și soarele coborâse după muntele Higashi, iar în jurul farului se lăsase umbra. O gaie neagră dansa pe cerul senin, deasupra mării. Își îndoia pe rând aripile, de parcă și le punea la încercare și, în clipa în care te gândeai că se prăbușește, se răsucea în aer, se ridica și-și relua plutirea.

La scurt timp după lăsarea întunericului, un tânăr pescar o apucase, cu pași repezi, pe poteca de munte ce ducea din sat spre far, cărând în mână un *hirame*¹ mare. Încă nu-și schimbase hainele cu care mergea la pescuit zi de zi, pantalonii moșteniți de la tatăl său răposat și jacheta jerpelită.

---

1 *Paralichthys olivaceus*, o specie de pește plat.

Tânărul abia absolvise gimnaziul cu un an în urmă și avea numai optsprezece ani. Era înalt și bine clădit, doar prospețimea feței lăsând să i se ghicească adevărata vârstă. Pielea îi era atât de arsă de soare, încât nici nu s-ar fi putut înnegri mai mult. Avea nasul frumos, ca toți oamenii de pe insulă, și buzele crăpate. Ochii negri erau limpezi, însă acea limpezime era darul pe care-l făcea marea celor ce trădeau pe întinderea ei, și nu o reflectare a intelectului. Rezultatele lui la învățătură fuseseră foarte slabe.

A trecut de curtea școlii primare, cufundată în tăcere, și a apucat-o în sus pe panta de lângă moara de apă. A urcat apoi treptele de piatră și a ajuns în spatele templului Yashiro. În grădina templului se deslușeau palid florile de piersic, învăluite în întuneric. Până la far mai avea de urcat vreo zece minute.

Drumul era foarte abrupt și, pentru cine nu era obișnuit cu el, ar fi fost greu de străbătut chiar și ziua-n amiaza mare. Însă tânărul se putea strecura și cu ochii închiși printre rădăcinile pinilor și bolovanii; nu se împiedica nici dacă mergea adâncit în gânduri, ca acum.

Nu cu mult timp în urmă, când soarele încă nu-și ascunsese ultimele raze, *Taihei-maru* – vasul pe care lucra tânărul – se întorsese în portul insulei Utajima. Zi de zi, tânărul se îmbarca pe micuțul vas cu motor și pleca la pescuit, împreună cu proprietarul și cu

încă un pescar tânăr, cam de vârsta lui. Întorși în port, încărcaseră peștele prins peste zi pe vasul Asociației Pescarilor și trăseseră pe țărm propriul lor vas. Când tânărul pornise spre casă, cărând în mână peștele *hirame* pe care avea de gând să-l ducă mai târziu la far, se așternea ușor înserarea, dar plaja era încă însuflețită de vocile pescarilor care-și trăgeau bărcile pe mal.

O fată, pe care tânărul n-o cunoștea, se odihnea pe nisip sprijinită de o grămadă de sănii din lemn solid, numite de pescari „abace“, după forma lor lunguiață. Când vasele erau ridicate pe mal cu ajutorul vinciurilor, săniile erau așezate sub chilă, pentru a înlesni alunecarea. Pesemne că fata tocmai terminase treaba și stătea să-și tragă sufletul. Avea fața brobo-nită de sudoare și obrajii îmbujorați. Vântul rece sufla puternic dinspre apus, însă ei părea să-i placă: se întorsese cu fața în bătaia vântului, lăsându-l să-i răcorească obrajii încinși de efort și să-i unduiască părul. Purta o vestă vătuită, *monpe*¹ și o pereche de mănuși de lucru murdare. Avea același ten sănătos ca și celelalte femei, dar ochii îi erau limpezi și sprâncenele aveau ceva liniștitor. Privea stăruiitor cerul înspre apus, unde soarele cobora, ca un punct roșu aprins, printre norii groși, întunecați.

Tânărul nu-și amintea s-o mai fi întâlnit pe fată. Nici un chip de pe insulă nu-i era necunoscut, iar

---

¹ Pantaloni de lucru strânși pe glezne, purtați de femei.

pe străini îi ghicea dintr-o privire. Și totuși, fata nu purta altfel de straie. Doar faptul că stătea singură și privea marea o deosebea de celelalte fete din sat. Tânărul a trecut dinadins prin fața ei. Așa cum un copil descoperă un lucru nemaivăzut, s-a oprit chiar în dreptul ei și a privit-o în ochi. Fata a încruntat ușor din sprâncene, dar a continuat să privească marea, de parcă el nici nu era acolo. Terminându-și inspecția, băiatul a luat-o din nou la picior, fără o vorbă. Pe moment se lăsase furat de bucuria curiozității satisfăcute; abia mai târziu, când străbătea urcușul către far, și-a dat seama că fusese necuviincios și i s-au aprins obraji de rușine.

Printre pinii ce străjuiau poteca, tânărul a privit în jos, la valurile al căror vuiet răzbătea până la el. Luna nu răsărise încă și marea era doar o întindere întunecată.

Când a cotit pe poteca numită de săteni „Colina Femeii“ – unde legenda spune că stafia unei femei înalte li se arată uneori drumeților –, a zărit în sfârșit ferestrele luminate ale farului, sclipind ceva mai sus. O clipă, lumina i-a străpuns ochii. Generatorul de curent de pe insulă era stricat de ceva vreme și singurele pâlpâiri ce se vedeau în sat erau cele ale lămpilor cu petrol.

Tânărul mergea adeseori și-i ducea pește paznicului de far, din recunoștință. Căzuse la examenele

de absolvire a gimnaziului și se părea că trebuie să mai aștepte un an. Mama sa, tot urcând până la far ca să adune ace de pin pentru foc, se împrietenise cu nevasta paznicului și, din vorbă-n vorbă, îi mărturisise că, dacă băiatul nu termina școala, ea n-ar mai fi avut cum să-și întrețină familia. Nevasta i-a povestit paznicului, iar acesta i-a făcut o vizită directorului școlii, care-i era prieten. Mulțumită lui, băiatul a reușit să termine școala și s-a făcut pescar. De atunci, obișnuia să ducă la far câte puțin din peștele prins peste zi și-i mai ajuta pe cei de acolo la cumpărături, iar ei îl îndrăgeau foarte mult.

Casa paznicului și mica ei grădină cu legume se aflau chiar lângă treptele de ciment care urcau la far. Prin ușa cu geam de la bucătărie se zărea silueta nevestei paznicului, pregătind pesemne masa. Tânărul a strigat-o de afară, iar femeia i-a deschis ușa.

— A, Shinji-*san*¹!

Când tânărul i-a întins peștele, fără o vorbă, femeia a strigat către interiorul casei:

— Tată²! Kubo-*san* ne-a adus un pește!

---

1 În limba japoneză, *-san* este un sufix onorific adăugat numelor, cu sensul general de „domnul, doamna, domnișoara”. Shinji este prenumele tânărului, iar numele de familie, Kubo.

2 În original, *otōsan* (lit. „tată”), termen folosit adesea de soții când se adresează soților. Alți termeni de adresare pentru persoanele apropiate, având la bază nume de grade de rudenie, sunt *obasan* („mătușă”), *obāsan* („bunică”), *onīsan* („frate”) etc.